

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

12)

BESCHRIJVING

VAN HET

O P R O E R

TE

B R U S S E L.

BEGONNEN IN DE MAAND SEPTEMBER 1830.

IN ZIJNE GEVOLGEN GETOETST, EN ALS
MEDEWERKER VAN HET ONGELUK ZIJNER
VOLGELINGEN AANGEWEZEN.

ALSMEDE :

Eene Korte Beschrijving van de Stad

B R U S S E L.

Verkrijgbaar, bij

A. FETERIS,

A. PIETERSE,

Vijzelstraat bij de Munt,
No. 2.

Warmoesstraat bij de Nic-
zel, No. 83.

Winkeliers in Spiegels, Prenten en Vergulde Lijsten.

Te AMSTERDAM.

De wraak is gaande, en zwaait haar taaije roede!

ANTONIDES.

*Maar uw smaad wordt wis gewroken,
Aangeboden Vaderland!
't Hollandsch hart wordt fel ontstoken,
Zoo uw eer wordt aangerand;
Beev' vrij, beev' terug ontzinden,
Voor den innig welbeminden,
Voor den aangeboden Vorst;
Voor het dierbaar erf der Vaadren,
Geeft een elk zich feil; uw nad'ren,
Stoot u 't moordstaal in de borst!*

J. H. N., Jr.

(2)

Het Noorden en Zuiden van het gelukkige en rustige *Nederland*, genoot, onder eenen beminden Koning, wiens eenigste en grootste doel het was, beiden zoo veel doelnelijk te begunstigen, en te bevoordeelen, het zaligste genoeg, in wederzijds elkanders voordeel te bevorderen; de voorraadschuren van de eene werden opengezet voor de andere; onderlinge broederschap, onderlinge betrekkingen, hadden de banden der vereeniging reeds nauwer en nauwer toegeknoopt, vrede woonden in hun midden; door vrede van buiten zag men hun geluk bevorderen; en reeds hoorde men zich van heinde en ver, over het geluk van *Nederland* bewonderen; op hun verwijzende wanneer men een tevreden volk, onder het zachte bestier van een' innig geliefden Koning wilde afmalen. Vrijheid van denken en handelen werd algemeen vergund; Nationale vlijt werd begunstigd; en elk diende of vereerde zijnen God, naar zijne beginselen.

Zoo, dierbaar Vaderland, genoot gij 's Hemels zegen!
Zoo werd genot en rust, door broedermin verkregen;
Zoo tierde uw Handelstand in onderling verkeer,
En 't Noorden lei zijn schat bij 't Zuiden, willig nêer;
't Geen Zuider vlijt zich wrocht, kwam zij aan 't Noor-
den wijden,
En zoo kon d' een zijn vlijt, den anderen verblijden.
Gelukkig is het land, gezegend is het oord,
Waar onderling belang, elkanders vlijt aanspoort!

Maar, helaas! die tijden zijn voorbijgegaan! Oproer plantte zijne gruwelvanen; verraad en bedrog, voegden zich bij hetzelfde en het gelukkigste Land van *Europa*, zag op eens haar geluk, den bodem inslaan. Dat Zuiden, zoo begunstigd door eenen goeden Koning, verjoeg zijnen Vorst. Valsche vrijheidsmin, overgewaaid van den winderigen Franschman, die geene bestendigheid bezit, streefde ook de lichtzinnigheid van Belg. Zelf niet wetende wat hem ontbrak, waren het slechts voorgewende en gezochte grieven, waarover men zich beklaagde; opgewonden door lage wezens, die hongerig slechts eigen grootheid zochten, ten koste van het geluk en de rust van hunne medeburgen, die men diets maakte dat zij mishandeld werden, hoorde men op eens en op het onverwachts, de oproerkreten zich verheffen, en plundering, brand en moord, waren de gevolgen dier woedende bewegingen. De hoofdstad van *Belgie*, werd de zetel van het verraad; en de banneling DE POTTER, werd het vergode hoofd van het oproerige graauw. Zich verbeeldende in hunnen Nationale hoogmoed gekrenkt te zien, was hun eerste oproerkreet: „Weg met van Maanen;” hiermede hunne ontevredenheid slechts aan dezen Minister te kennen gevende; maar nu was het sein gegeven; de oproeristokers, wisten het opgewonden graauw verder aan te hitsen, en weldra was het tegen de geheele regering opgeruid: ja zelfs nog verder gaande, wat Hollander was, werd door smaad, hoon en vervolging aan het lage gepeupel prijs gegeven.

Het woedende gemeen, dorst wreed de menschheid
(hoonen,

Aan 't schuldeloos gemoed, kwam men zijn wraak betoo-
(nen;

Het dolle en woeste volk, door euvelmoed verblind,

Verschoonde zelfs geen vrouw, noch 't weerellooze kind!

Hoe

Hoe kan door snoode drift zich d'edle mensch verlagen ?
 Want in zich zelf gekeerd , moet hij zijn daad beklagen ;
 Gelijk een woeste zee , is zijn gemoed ontsteld ,
 En aan het dier gelijk , in 't woedende geweld .
 Maar die de deugd bemint , en Godsdienst weet te achten ,
 Die zal zich voor de wraak , en haar gevolgen wachten ;
 Want in zijn edle ziel , woont redenlicht , verstand ,
 En willig reikt hij steeds zijn' medemensch de hand .
 Door Godsdienst-min geleid , blijft hij zijn koning eeren ,
 En 't heil van 't Vaderland , kan zijne vreugd verméeren ;
 Hoe zalig klopt het hart , daar men zoo is gezind !
 En , in de rust van 't Land , zijn eigen rust bemint .

Onzinnigheid kenschetste het geheele gedrag van het Zuiden van *Nederland* , in het hatelijke en ondoordachte oproer ; men wist niet wat men wilde , de eene dwaze voorstelling volgde de andere . „ Vrijheid en regt , ” was het woedende geschreeuw , even of *Nederland* dit niet , in de hoogste mate , ónder de zachte regering van Koning WILLEM , genoot ! Wie werd gekrenkt in zijne vrijheid , in zijne voorregten ? Stond den geringsten burger dan de toegang tot den troon niet open ? Werden billijke klagten dan steeds in den wind geslagen ? Wie , die met den Nederlandsche staat bekend is zoude dit willen betwisten ! Men moge voorgeven dat het Noorden boven het Zuiden begunstigd werd , zoo als het oproer wil doordringen , juist tegenovergesteld was dikwerf de uitkomst . Daar men dus ongestoord zijne voorregten en vrijheden geniet , wat roept men daar Vrijheid ? of wil men die bandelooze Vrijheid , die slechts enkel in hersenschim bestaat , en die men van daag heeft verwonnen , om morgen , onder een nieuw gezag , weder aan banden

tè leggen? Die zinnelooze vrijheid, uit de hersenkas van den Franschman voortgekomen, en die in vroeger dagen, het gelukkige *Nederland*, in het diepste verderf heeft gestort? Weg, weg dwaze denkbeelden! De Vrijheid die *Nederland*, onder de regering van den goeden WILLEM geniet, dit is de ware, de gelukkigen Vrijheid! Een volk zonder opperhoofd kan niet bestaan; en dus is eene Ideële Vrijheid ook onbestaanbaar: Gesteld dat men eene volstreckte Vrijheid konde erlangen, het geheele volk kan niet regeren; men moet dus een voorzitter, ziedaar reeds een opperhoofd; deze moet onderhebbende lieden tot zijne medewerkers hebben, is dit iets anders dan eene geheele regering? Men vertrouwt hunne handelingen, men onderwerpt zich aan hunne besluiten; waar kan men hier dan de eigenlijke Vrijheid meer vinden? Dat de voorbeelden van anderen, ons hier tot staving verstrekken. *Frankrijk*, door de vrijheidszucht begocheld, verjoeg zijnen Vorst en NAPOLEON werd de God van het Volk! NAPOLEON werd hunne dwingeland, en dat zelfde *Frankrijk*, ontwaakt uit zijne mijmering, huldigde weder het verstote stamhuis, en; de aangebeden NAPOLEON, viel! Anderwerf verjoeg het de Bourbons, en verkoos Lodewijk Philips. Is *Frankrijk* nu gelukkig? verre van daar; want dagelijks rijzen hare jammerklagten. De Braziliëanen moede van het juk (zoo zij het noemden) van den Koning van *Portugal* wilden vrij zijn, Don PEDRO werd hunne heiligen, Don PEDRO werd naar hunne mening hun dwingeland; Don PEDRO werd verjaagd. Niet anders ging het met eenen BOLIVAR, met eenen ITURBIDE; beurtelings tot hunnen afgod verheven, maar ook, na kort verloop vervolgd, verjaagd en vermoord. Zoo is het met het onverstaud der Volken gesteld; overdreven in hunne mening, jagen zij slechts naar schaduwen. Is het wel anders met de Belgen? Een goede Koning, aan wien zij hunne grootste welvaart verschuldigd zijn, en die alles deed, om zijn volk gelukkig te maken, werd door hen verstoten; zij wil-

wilden vrij zijn. Wat werd van hunne Vrijheid? Een ander wordt in zijne plaats verkoren; zijn zij nu gelukkiger? Genieten zij nu hunne Ideële Vrijheid? Dat zij verre! Niet eens een eigenlijk volksbestaan bezittende wordt LEOPOLD, door anderen aangewezen, hoe hij handelen moet. Wee, den Volken! die zich door zulke hersenschimmen laten verblinden! Zij zijn de bewerkers van hun eigen onheil.

Maar het stil, gelukkig leven,
 Dat het Hollandsch hart geniet,
 Kan slechts rein genoeg geven,
 Daar Oranje 't rijk gebiedt;
 Als een vader voor zijn kindren,
 Waakt hij steeds, dat niets hen hindren,
 Waakt hij trouw voor elks belang;
 Zoo ver 't menschlijk oog kan rijken,
 Doet hij onspoedsstormen wijken;
 Dat hij dan elks liefde erlang!

Laat vrij andre volken woelen,
 Door hun tuimelgeest geleid;
 Laat hen vrij hun moed bekoelen,
 In hun onderlingen strijd.
 Dat zij 't burgerbloed doen stromen;
 Holland blijft dien gruwel schromen;
 Holland weet dat vreed' en rust,
 God slechts kan gevallig wezen;
 Daarom zal 't geen noodstorm vrezen:
 Want, God is met Hollandsch kust.

A 4

Niets

Niets werd door de Hollandsche regering verzuimd, om het oproer te gemoed te komen; alles werd in het werk gesteld, ten einde verdere onheilen af te weren. De Edele Prinsen, 's Konings Zonen waren steeds geneigd, naar hunne voorstellingen te hooren, om, zoo mogelijk hen tot inzien te brengen. De held van *Waterloo*, waagde zich zelf geheel alleen in hun midden om maar het oproer te doen bedaren. Maar alles te vergeefs! De dolle euveldoed holden voort; en wel verre dat zij zich slechts over grieven te beklagen hadden, ging hun toomeloos gedrag zoo ver, om de regerende vorst met alle laagheid te beschimpen. De stille en vreedzame burgers wenschten naar hulp der legermagt; de troepen rukten aan; echter te vergeefs om de lijdenden te beschermen, want door verraad en bedrog, de kenmerkende karaktertrekken van den Belg, moesten zij den ongehoordsten strijd strijden. De Hollandsche troepen trokken terug, niet omdat hen kracht en moed ontbrak, hiervan zullen de Brusselaren, nog lang geheugen hebben, wat de Hollander wijkt niet zoo lang hij nog léven heeft; maar men wilde het oproer aan zich zelve overlaten, ten einde het tot inzien, en tot bedaren te doen komen. Welhaast werd er tot afscheiding van het oproerige volk besloten; en geheel *Belgie* werd door de Hollandsche troepen ontruimd. Jammerlijk zag de stille burger, na de vorige dagen van rust en welvaart terug; weé hen, zoo hij slechts eene klagt doet! plundering, en vervolging wordt zijn deel.

Aan zicij zelve overgelaten, begingen zij gestadig de grootste ongerijmdheden. De provisionele regering handelde al spoedig niet na de mening van het losgelaten graauw; klupzen vormden zich; en steeds waren dezelve met de regering in verschil. Verwarring zat voor in hunne vergaderingen; de eene wilde een Koning; de ander eischte een Republiek. De vergoede **DE POTTER** moest deinzen; *Frankrijk* werd een vorst afgesmeekt, maar Frankrijks-Prins was niet be-
ge-

gerig naar zulk eenen woesten hoop. Eindelijk, na schier een jaar in deze onzekere verwarring te hebben doorgebracht, vonden zij eenen LEOPOLD, die hun ten minsten in zijne beloften, hunne welvaart zal weder schenken. Echter zal *Belgie* nog lang om haar verloren geluk zuchten! Waar zullen zij nu gaan, daar zij zulke gretig bezochte markten vinden, als in *Holland*? Hoewel het tot verderf strekte van den handwerksman en Winkelier, men was geneigd na de voortbrengfelen van het Zuiden, en elk bediende er zich, bij gelegenheid, van. En niet alleen ten gebruike van de Noordsche provinciën! Wat werden er geene verzendingen, naar Oost en West, door de Hollandsche kooplieden, gedaan! zucht nu vrij, gij Fabrijkanten van *Belgie*, zulke willige koopers als *Holland* u leverde, vindt gij nergens!

Hoe is het mogelijk, dat een Volk dat gelukkig werd door hare vereeniging, zoo dolzinnig kan zijn om deze banden met geweld te verbreken? Het belang alleen had kracht genoeg moeten bezitten, om den euvelmoed tegen te gaan! En echter, de wreedste haat greep plaats. De geduchtste magt, moest *Nederland* daarstellen, om het muitende *Belgie* te betoomen. Hunne stroperijen, die zij gestadig bij de grensbewoners ten uitvoer bragten, rangschikten hen eerder, onder roofzieke benden, dan onder strijders, voor Vrijheid, en Nationaliteit. Trouwens hunne gedragingen bestonden grotendeels in grootspraak en snorkerij! Hoe dikwerf zij ook op de *Hollanders* smaalden, bij de minste beweging, gingen zij op den loop, en nimmer durfden zij hen af te wachten. De tien roemrijke dagen, in de geschiedenis van *Nederland*, hebben *Belgie* met de grootste schande overladen. Wat is dan nu van hun omverwerpen van alle regt en orde, gekomen? Door hunne gedragingen, zijn zij nu de oorzaak, van de zuchten en jammerkreten van geheel *Europa*. Nu ja, zij zijn ontslagen van de regering, die hen gelukkig maakten, maar

wat zijn zij nu anders, dan een volk dat door andere gewijzigd wordt, hoe te handelen! Inwendig gestadig in strijd, uitwendig zonder aanzien, en geregeerd.

Ziedaar dus waar onkunde, en ondoordachte oproeren, henen leiden! Zoo men waarlijk regt tot klagen gehad heeft, waarom dan niet eerst tot redelijke en bedaarde middelen zijne toevlugt genomen, om het leed, dat men vermeende zich te zien aangedaan, door wettige middelen af te keeren? Door oproeren toch, haalt men zich eigen ongeluk, op den hals. O! wilden de Belgen, tot waarachtige bekentenis komen, hoe zouden zij niet de vroegere regering, waartegen zij door misleiding opstonden, terug wenschen! Hunne vorige welvaart, zoo zeer begunstigd door Koning WILLEM, is verdwenen; jammerend zien hunne Fabrickanten, den onderstand, en de voorschotten, waarin zij zoo ruim deelden, zich nu ontgaan. Door de welvaart die hun land genoot; door de pracht, die alom hunne steden deed uitblinken, daar schier overal hunne huizen in paleizen herschapen waren; door hunnen handel, zoo ruim uitgebreid, door de Hollandsche nijverheid, die hun rijken kapitalen, voor hunne goederen aanbragten; door eene zuivere verlichting, die van lievertede hunne stompheden en onkunde deed verdwijnen, en die zekerlijk eene edele beschaving, zoude daargesteld hebben; door dit alles, gloorde Belgies welvaarts-zon, en lachte een lievelijke toekomst hen verder tegen. Maar ook, door te groote welvaart weelderig geworden; meenden zij dit alles aan hunne eigene vlijt verschuldigd te zijn, en geenzins aan de vaderlijke regering, en ondersteuning van Neerlandsch Koning. De Vrijheid die zij genoten, de voorregten die hen gelijk stelden, met de bewoners van Oud-Nederland, noemde zij nu een ondragelijk juk; de verlichting, die een volk zoo zeer veredelt, noemden zij een dwang; want domheid was hun aangenamer, daarbij behoefden zij niet aan eigen beschaving en verbetering mede te werken: zij brengen ook hunnen tijd lie-

Hever, in de bierhuizen, ledig om, 'dan dat zij zich aan beschaving des geestes willen toewijden. Dit waren dus de grieven waarover zij meenden het grootste onrecht te lijden?

Dan hoe jammerlijk zien zij zich nu niet, in hunne verwachting, hen door listige bedriegers toegezegd, maar al te zeer bedrogen! Hun schoon land, hier door het zwaard des oorlogs, verwoest, elders, door het veronachtzamen der werkzaamheden verwaarloosd; hunne hofstad, (*Brussel*) geruineerd; hunne grootste koopstad, (*Antwerpen*) in gestadige angst; hunne handel verloop; hunne Fabrieken in stilstand; dit alles maakt hunnen toestand netelig; en boven dit alles, dreigt het gebrek met zijne ontvleeschte klauwen, hen nog verder te verslinden. Geheel afhankelijk van de wil van Engeland, is hun volksbestaan tot niet, en dat wat zij wezenlijk, onder de Hollandsche regering bezaten: vrijheid, onafhankelijkheid, volksgeluk, welvaart; dit alles is nu bij hen slechts een schijnbeeld. Een hunner dagbladen, *Le Belge*, genaamd, drukte zich onlangs, over hunne omstandigheden handelende, dus uit:

„ Schande en ellende, twee woorden, die onzen toestand, zoo als de revolutie die heeft daargesteld, volkomen te kennen geven. De teerling is geworpen!

„ Het is gedaan met *Belgie!* het is gedaan met deszelfs onafhankelijkheid! Het werk der lafheid en laagheid is volbragt. Helaas, de laatste flikkering van hoop, die onze blikken bemoedigde is uitgedoofd. En al die droomen van roem van nationaliteit, van onafhankelijkheid, zijn eensklaps verdwenen, niets na zich latende, dan de droeve waarheid, die ons mede een droom toeschijnt, zoo plotseling, zoo' zwaar, zoo hatelijk is ons deze ontoovering. Helaas! wie zou zulks immer hebben gedacht! De schoone vlag, welker kleuren ons dierbaar waren, welke wij trotsch waren over onze hoofden te zien wapperen, de onbevleete vlag van September, die zal men thans voor het oog des vreemdelings moeten verbergen, want

ge-

”gehecht aan de zegewagen der intriganten, die ons
”bedorven hebben, is zij in het slijk gewenteld. He-
”laas, helaas, helaas!”

Zoo klagen zij zelve over de gevolgen van hun op-
roer, en zekerlijk, het kan niet anders, of het moet al-
tijd de akeligste gevolgen na zich slepen.

Maar 't volk, dat orde en wet bemint,
Er in de deugd zijn glorie vindt,
Zal steeds aan God gevallen wezen;
Het leeft zoo vreedzaam, zoo gerust,
Tot heil der Vaderlandsche kust;
Geen staatsorkaan heeft het te vreezen.

Als het van 't daaglijksch werk verpoost,
Ter nederzit bij gade en kroost,
Leert het zijn kindren deugd te eeren;
Het leegt een teug, tot heil van 't Land;
Tot 's Vorsten welzijn, wier verstand,
Steeds werkt om elken ramp te keeren.

En legt het zich tot rusten neer,
Dan smeekt het van den Hemelheer,
Bewaring, redding uit gevaren;
Maar ook, dat Godes Vaderhand,
Beschermen moog' het Vaderland,
En 's Vorsten leven lang moog' sparen:
En zekerlijk, de Hemelheer,
Zendt daar zijn' besten zegen neer!

Brus-

Brussel, de hoofdstad van *Belgie*, welke zich zoo schandelijk, door verraad en oproer, in het jaar 1830, gedragen heeft, ligt 38 uren van *Amsterdam*. Voormaals strekte deze stad, tot verblijf aan de Hertogen van *Brabant*. De stad wordt door de rivier de *Senne* doorsneden, aan wier eene zijde zij in de vlakke, aan de andere op eenen heuvel gebouwd is, in eene zeer vruchtbare stréek; hebbende dit thans de benaming, van hooge en lage gedeelten van de stad verkregen. Als de zetel der voormalige Spaansche en Oostenrijksche Regering heeft deze stad, meer dan eenige van *Belgie*, prachtige openbaren gebouwen, die veel, onder de Hollandsche vijftien jarige regering van Koning *WILLEM*, zijn verbeterd, en zelfs toegenomen. Er zijn zeven poorten, twintig fonteynen, en zeven pleinen; waaronder het Koningsplein uitmunt, op hetwelk wel eer het metaalen standbeeld van *PRINS KAREL* van *Lotharingen* prijkte. Aan hetzelfde paalt het beroemde Park, eene schoone wandelplaats met standbeelden, vijvers, grotwerk, en fonteynen voorzien. In dit Park, heeft zich de roem der Nederlanders, in de hatelijke dagen van September 1830, op het edelst ten toon gespreid. Aangevoerd, door Prins *FREDERIK* der Nederlanden heeft men van hier dood, en verwoesting, in de woeste hoop van oproermakers verspreid. Hoewel de oproerlingen op de barbaarschte wijze, het Hollandsche Volk martelden, door van de daken, met vitrioolwater, en met ongebluschte kalk, en andere fenijnige middelen op de troepen neder te werpen; en uit de huizen, verraderlijk schoten; zoo hebben zij toch, uit dit Park vier dagen, de ontstoken woede van het Hollandsche kanon moeten bezuren.

Onder de openbare gebouwen, was het vorstelijk Hof een der voornaamste, 't welk in den jare 1731, met alle kostbaarheden en archieven geheel afbrandde, zoodat de schade wel op 18 Milloenen begroot werd. Na dien tijd hield de Oostenrijksche regering, zijn verblijf in het voormalige huis der Prinsen van Oran-

Oranje, of het oude Hof. Hetzelve behoort wezenlijk door erfenis, aan het huis van Oranje, en is na 1794, (wanneer alle goederen van dat huis door de Franschen werden genaast) tot een Landschapshuis, vervolgens tot een Prefectuur, gemaakt: het bevat eene keurige boekverzameling van wel 80,000 deelen, benevens een' kruidtuin, kabinet van Natuurlijke zeldzaamheden en Physische werktuigen, en een fraai Museum. Het Stadhuis, waaraan men van 1400 tot 1442 gebouwd heeft, bezit een' toren van 364 voeten hoog, en heeft, op den top het standbeeld van St. Michiel, van verguld koper. Onder de negen Kerken is die van St. Gudula de voornaamste, en die van Kaudenberg eene der schoonste, waarin de graven van eenige Hertogen en Gouverneurs van *Brabant* zijn, met twee torens en zestien kapellen. Ook de Hervormden hebben hier eene Kerk. Voorts is hier eene Akademie, en een Luceum.

Brussel is beroemd door hare brouwerijen, branderijen, Fabrieken van tapijten, kanten, kamelotten, fijne wolle, katoene en zijde stoffen, hoeden, kousen, behangfels en galanteriewaren. Deze stad, zoo men wil, omtrent het jaar 900 gebouwd, in 1040 stadsregten bekomen hebbende, en in 1347 vergroot, was in de 16de Eeuw, na *Antwerpen*, de voornaamste van *Nederland*; in dezelve deed KAREL V. zijn beroemden afstand der *Nederlanden* aan zijn' zoon FILIPS. In 1568, was hier het voornaamste tooneel der wreedheid van Alva, en werden er de Graven van Egmond en Hoorne, onthoofd. In den jare 1576 namen de Brusselaars den Spaanschgezinden Raad van Staten gevangen, voegden zich na de Gendsche Vrede op de zijde der vereenigde *Nederlanden*, tegen de Spaansche dwingelandij, en namen ook grootendeels den Hervormden Godsdienst aan; doch werd *Brussel* in den winter van 1585 door den Hertog van Parma bij verdrag ingenomen, de Roomsche Godsdienst weder hersteld, en aan andersdenkende Vrijheid, en eene genoegzame tijd tot verhuizing vergund. In de hevige oorlogen met *Frankrijk*, in de zeventien-

de

de Eeuw, had *Brussel*, toen eene vesting, veel te lijden, en werd in 1695 gebombardeerd, waarbij 4000 huizen en 14 Kerken, vernield, of bedorven werden. In 1706 werd zij door de Bondgenooten ingenomen; leed in 1708 last van de Franschen, die haar in 1746 innamen. Na dien tijd bloeide *Brussel* gedurende de zachte en vreedzame regering van MARIA THERESIA ongemeen. Door den inval der Franschen in 1792 en in 1794, en sedert door hunne Heerschappij, alsmede door het gemis van een Hof, heeft de stad veel geleden. De Pruisische Generaal BULOW, hield in dezelve zijnen intogt met Prins FREDERIK van Oranje, op den 1sten Februarij 1814; en sedert de inlijving in *Holland*, verstrekte dezelve, beurtelings met den *Hage*, ten verblijve aan de vorstelijke familie van *Nederland*. Zij telt 70,000 inwoners.

Bloeide *Brussel*, onder de regering van MARIA THERESIA, niet minder bloeide zij, onder de regering van Koning WILLEM! en niet alleen *Brussel*, maar geheel *Belgie* was gelukkig onder dat zachte en vreedzame bestier! En echter reet dit ligtzinnige Volk de banden van elkander; zij verschopten hun geluk, en beklagen nu welligt, hun gehoor geven, aan de inblazingen van haterlijke onruststokers, en volksverleiders!

Zoo brengt het onverstand, den mensch steeds tot den val!
't Begin dat streelt zoo ligt, maar waar het einden zal,
Dit kan het wijste brein, op ver na niet bepalen!
Verblinde menschheid! zet uw euvelmoed toch palen!
Laat wijsheid en verstand, steeds uw geleiders zijn,
Zoo blijft uw edle ziel, bevrijd van smart en pijn,
De staatszorg voegt u niet, te lastig om te dragen,
Laat dit voor hen alleen, die Koningskroonen schragen.

Het

Het stille huislijk heil, 't genot van gade en kroost,
Is heilzaam voor het hart, dat hier zijn zorg verpoost.
Geleerde twisten, laat geleerden die beslechten,
Het loon is te gering, om met hen mee te vechten;
't Geleerdste hoofd is blind, en kent slechts stuksgewijs;
De eenwigheid alleen, bewaart den hoogsten prijs.
Dat dan ons streven zij, de Godheid te verëeren,
Als burger van het Land, 's Lands welvaart te vermeëren,
Getrouw aan Vorst en Volk, getroost in leed en druk,
En zekerlijk ons beidt, weer welvaart en geluk.
